

Čís. 1855.

Starosta obce je formálně oprávněn dáti odstraniti sních z cesty, již se používá jako veřejné, byť i tento poměr byl sporným. (§§ 68, 81, 312 tr. zák.).

(Rozh. ze dne 10. ledna 1925, Zm II 497/24).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 21. srpna 1924, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle §u 81 tr. zák. a přestupkem podle §u 312 tr. zák.

Důvody:

Dovolávajíc se důvodů zmatečnosti čís. 5 a 9 a) §u 281 tr. ř. uplatňuje zmateční stížnost, že rozhodnou okolností v tomto případě jest, že cesta, z níž byl sníh odstraňován, je cestou soukromou, a že pro tuto okolnost není tu skutkové podstaty zločinu podle §u 81 tr. zák. a přestupku podle §u 312 tr. zák., obžalovanému za vinu kladených. Stížnost je bezdůvodna. Nalézací soud nenechal mimo zřetel obhajobu obžalovaného, že dotyčná cesta je cestou soukromou, patřící jeho bratru, a proto nemůže býti řeči o neúplnosti výroku soudcovského podle čís. 5 §u 281 tr. ř., kdežto nejasnost neb odpor ve smyslu tohoto ustanovení zákonného nepřichází vůbec v úvahu. V právním ohledu postavil se soud na správné stanovisko, že, i kdyby dotyčná spojovací cesta byla cestou soukromou, bylo by to nezávažno. Zjišťujeť soud ve skutkovém ohledu, že cesty té, spojující obce S. a M., jest po mnoho roků používáno jako cesty veřejné. Byl proto starosta obce S-a z důvodu příslušející mu silniční policie podle zákona oprávněn a také povinen, by v zájmu dosavadního veřejného používání cesty učinil opatření, by cesta byla schůdnou a sjízdnou, a spadalo tudíž do oboru jeho práv a povinností, by sních, ležící na cestě a vadící nerušenému provozu, dal odstraniti. Formální oprávnění starostovo k příkazu, by odstraněn byl z cesty napadlý sníh, je proto nepochybným, a již toto formální oprávnění propůjčuje úředním orgánům ochranu podle §§u 68 a 81 tr. zák. Rozhodnutí otázky, zda právo, jež si obec k cestě osobovala, mělo zákonný podklad, jinými slovy rozhodnutí otázky co do hmotné oprávněnosti stavšího se opatření, nepadá do rámce tohoto řízení zrušovacího. Byla proto, jak nalézací soud správně dovodil, práce, záležející v odstraňování sněhu ze zmíněné cesty, prováděná z rozkazu obecního starosty, výkonem rozkazu vrchnostenského, a osoby na práci té súčasťněné ať jako dozorčí orgány ať jako pracovníci, požívaly ochrany tohoto místa zákonného. Tomuto formálně oprávněnému výkonu měl se proto obžalovaný podrobiti, kdyžť bratru jeho, mínil-li, že opatřením starostovým jsou porušena jeho práva, bylo vždy volno nastoupiti jediné přípustnou cestu pořadu právního. Nelzeť nikomu přiznati oprávnění, by k uplatnění nároků, jemu snad příslušejících, použil prostředků, vyčerpávajících o sobě skutkovou podstatu zločinu podle §u 81 tr. zák. Právní posouzení věci v probraném směru je proto bezvadným a nelze spatřovati omyl ani v tom,

že se obžalovanému nikdo jako obecní orgán nevykázal. Stačít pro podřadění pod zákon, že vědomost o tom, že jde o obecní, tudíž vrchnostenské orgány, měl obžalovaný odjinud. Vzátl nalézací soud za prokázáno, že obžalovaný jako s-ský obyvatel věděl, že Martin N. je náměstkem starosty a v této své funkci dohlížel na práci, a že obžalovanému bylo též známo, že František a Vavřinec L-ovi vykonávají práce z rozkazu starostova, tudíž provádějí příkaz vrchnostenský. Je proto skutková podstata trestných činů, obžalovanému za vinu kladených, dána i ve směru subjektivním.

Čís. 1856.

Právně zcela bezvýznamný úkon není »plnění« nebo »trpěním« ve smyslu Šu 98 tr. zák.

Pod skutkovou podstatu zločinu vydírání spadá i vynucení závazku, který není s úspěchem žalovatelným.

(Rozh. ze dne 12. ledna 1925, Zm I 379/24).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 2. dubna 1924, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle Šu 98 písm. b) tr. zák. a přestupkem podle Šu 36 zbrojního patentu, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů :

Ve směru Šu 281 čís. 9 a) tr. ř. jest zmateční stížnost bezdůvodna. Napadá správnost výroku, odsuzujícího stěžovatele pro zločin podle Šu 98 b) tr. zák., z toho důvodu, že skutková podstata vydírání vyžaduje vynucení konání nebo trpění, jež má jakýsi význam právní. Toho prý však při vynucení písemného prohlášení, o něž jde, není, protože již dle stylisace není »úpisem«, a ohrožený musil sám ihned poznati, že obžalovaný na jeho základě na něm ničeho žádati nemůže. Než třebaže lze připustiti ve smyslu judikatury býv. vídeňského nejvyššího soudu, stížností citované, že právně zcela bezvýznamný výkon nemohl by pokládán býti za »plnění« nebo »trpění« ve smyslu Šu 98 tr. zák., nelze přikloniti se k názoru stížnosti, že by zde šlo o takovýto výkon. Vynuceno bylo na ohroženém vyhrůzkou obžalovaného vydání písemného prohlášení, jímž se tento zavazuje obžalovanému splatiti do dvou měsíců 20.000 Kč. Že zaplacení peněžité částky do určité lhůty jest výkon, mající význam právní, nemůže býti vážně bráno v pochybnost, když jde o převzetí a osvědčení závazku rázu majetkového. Že snad převzatý závazek není s úspěchem žalovatelný, nemění ničeho na okolnosti, že jde o prohlášení významu právního, poněvadž rozhodným jest předmět závazku, nikoli jeho žalovatelnost, a i závazek nežalovatelný zůstává závazkem. Nelze proto uznati výrok odsuzující podle Šu 98 tr. zák. právně pochybeným, kdyžtž ostatní předpoklady skutkové podstaty nezávadně jsou zjištěny.